

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/73/2016
Identifikačné číslo spisu:	4214201403
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4214201403.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu ADIANT, spol. s r. o., J. Tubu 7, Komárno, IČO: 36 552 526, právne zastúpený JUDr. Romanom Blažekom, advokátom, Pohraničná 4, 945 01 Komárno, proti žalovanému T & L car, spol. s r. o., Hviezdna 2/4, Komárno, IČO: 45 659 257, právne zastúpeného JUDr. Robertom Schuchmannom, Nám. M. R. Štefánika 6, Komárno, o zaplatenie 11 669,17 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn.: 4Cb/25/2014, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. apríla 2016, č. k. 15Cob/122/2015-196, 15Cob/123/2015-196 a 15Cob/124/2015-196, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Komárno z 29. apríla 2015, č. k. 4Cb/25/2014-146 a rozsudok Krajského súdu v Nitre z 26. apríla 2016, č. k. 15Cob/122/2015-196 v časti, ktorou potvrdil rozsudok Okresného súdu Komárno z 29. apríla 2015, č. k. 4Cb25/2014-146 z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno rozsudkom z 29. apríla 2015 č. k. 4Cb/25/2014-146 rozhodol o uplatnenom nároku žalobcu na zaplatenie sumy 11 669,17 eur s príslušenstvom tak, že návrh zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že podľa zisteného skutkového a právneho stavu je žalobca výlučným vlastníkom nehnuteľnosti parc. č.: XXXX zast. plochy - dom s. č. XXX. vo výmere 603 m², ktorá sa nachádza na adrese T. a dal do nájmu žalovanému v zmysle Zmluvy o nájme nebytových priestorov uzatvorenej podľa zákona č. 116/1990 Zb. o nájme nebytových priestorov v nadstavbe s. č. XXX. nebytové priestory o celkovej výmere 129,5 m² (ďalej iba „staré nebytové priestory“), kde žalovaný poskytoval služby - čistenie interiéru a exteriéru motorových vozidiel. Zmluva o nájme „starých nebytových priestorov“ bola uzatvorená na dobu neurčitú od 1. októbra 2010. V roku 2011 malo dôjsť podľa žalobcu k ukončeniu nájmu, a to tak, že žalovaný sa z predmetných priestorov vysťahoval a nakoľko nemal kde odložiť svoje stroje a zariadenia, umožnil mu ich uskladniť v tzv. „nových nebytových priestoroch“. Naopak žalovaný počas dokazovania tvrdil, že na pokyn žalobcu sa iba presťahoval do tzv. „nových nebytových priestorov“, ktoré boli vedľa „starých nebytových

priestorov“ a že k ukončeniu nájomného vzťahu tým nedošlo, došlo iba k zmene v predmetu nájmu. Nájom pokračoval až do konca augusta roku 2013, kedy „nové nebytové priestory“ musel s poukazom na výzvu na vypratanie opustiť.

3. Počas konania bolo podľa názoru súdu prvej inštancie preukázané, že žalovaný v rozhodnom čase nemal so žalobcom písomne, t. j. fyzicky uzatvorenú nájomnú zmluvu, v ktorej by bol predmetom nájmu tzv. nový nebytový priestor na adrese T.. Zároveň neexistuje ani písomný dôkaz o tom, že by bolo došlo ku zmene predmetu nájmu v pôvodne uzatvorenej nájomnej zmluve z 30. júna 2008, ktorá bola uzatvorená s účinnosťou od 1. júla 2008 na dobu neurčitú na tzv. starý nebytový priestor na adrese T.. Predmetná nájomná zmluva z 30. júna 2008 sa mohla meniť iba písomne na základe súhlasných prejavov účastníkov zmluvy (článok VIII. bod 2 zmluvy). K predloženiu listinného dôkazu o takejto zmene nájomnej zmluvy, ani zo strany jedného z účastníkov konania nedošlo. Počas dokazovania však bolo preukázané, že účastníci tohto sporu viedli rokovania ohľadne uzatvorenia nájomnej zmluvy na predmetné tzv. nové priestory. Po rokovaníach o uzatvorení novej zmluvy o nájme nového nebytového priestoru, však absentovalo jej uzatvorenie v písomnej forme, čo spôsobuje podľa názoru súdu záver, že s poukazom na kogentné ust. § 3 ods. 4 zákona č. 116/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, takáto nová zmluva o nájme nebytových priestorov platne uzatvorená nebola. Na druhej strane však zo strany žalobcu bola preukázateľne prejavovaná vôľa uzatvoriť zmluvu o nájme predmetných nebytových priestorov, čoho dôkazom je aj to, že v roku 2011 sám konateľ žalobcu do nového objektu žalovaného vpustil a umožnil mu tam podnikáť, čo bolo preukázané okrem tvrdenia žalovaného aj výpoveďou svedkyne Z. N., ktorá to potvrdila vo svojej výpovedi pred súdom. Táto svedkyňa bola tou osobou, ktorá bola prítomná pri rokovaníach medzi konateľmi žalobcu a žalovaného o uzatvorení nájomnej zmluvy. Nepochybne však bolo preukázané, že prejav vôle žalovaného uzatvoriť zmluvu o nájme nebytového priestoru v novom objekte bol žalobcovi jasne a zrozumiteľne prejavovaný, pričom v konečnom dôsledku tieto nové nebytové priestory žalovaný aj užíval až do doby, kedy bol nútený ich opustiť. Súd teda dospel k záveru, že na základe vykonaného dokazovania žalovaný sa v tzv. nových nebytových priestoroch neoprávnene nezdržoval, pretože mu to umožnil sám žalobca, t. j. vlastník tohto nebytového priestoru, za čo mu žalovaný platil nájomné v sume 500,-- eur mesačne. Pravidelné platenie sumy 500,-- eur ako mesačného nájomného potvrdila okrem konateľa žalobcu, aj svedkyňa Marta Vašašová, pričom žalovaný prevzatie tejto sumy a túto skutočnosť taktiež nepopieral a na pojednávaní 10. septembra 2014 potvrdil, že išlo o nájomné. Žalovaný teda tým, že sa zdržiaval a vykonával svoje podnikateľské aktivity, neporušil žiaden právny predpis. K ukončeniu jeho podnikateľských aktivít v predmetných nebytových priestoroch došlo po výzve žalobcu na vypratanie priestoru. Výzvu na vypratanie priestoru z 28. augusta 2013 (č. l. 7 spisu).

4. Súd prvej inštancie v rozhodnutí tiež uviedol, že okrem faktúr, pokladničných dokladov a pre spor málo významných listinných dôkazov, žalobca nepredložil súdu žiadne dôkazy, ako napríklad odborné posudky, resp. znalecké posudky, ktorými by bol bezpochyby a jednoznačne preukázal rozsah a výšku škody, napriek tomu, že na to odkazoval už v „Oznámení o zadaní škody k vyčísleniu“, z 30. augusta 2013. Žalobca počas dokazovania predložil súdu fotodokumentáciu (č. l. 58 až 65 spisu), ktorá podľa jeho názoru preukazovala rozsah ním definovanej škody. Žalobca nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by bol žalovaný porušil právnu povinnosť a za porušenie právnej povinnosti by bol postihnutý, nedefinoval to, v čom vidí porušenie právnej povinnosti odporcom, resp. aké právne predpisy mal žalovaný porušiť. Predpoklady zodpovednosti za škodu na strane žalovaného nie sú preukázané, pričom nie je bezpečne preukázaná zo strany žalobcu ani výška škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť vzhľadom na nedostatok a nepresvedčivosť ním predložených dôkazov. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

5. Okresný súd Komárno uznesením zo 14. mája 2015 č. k. 4Cb/25/2014-173 rozhodol o uložení povinnosti žalobcovi zaplatiť v lehote 10 dní od doručenia uznesenia súdny poplatok za odvolanie v sume 700,-- eur. Opravným uznesením z 27. mája 2015 č. k. 4Cb/25/2014-177 súd prvej inštancie opravil záhlavie uznesenia o vyrubení súdneho poplatku v časti označenia žalovaného a jeho právneho zástupcu.

6. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre rozsudkom z 26. apríla 2016 č. k. 15Cob/122/2015-196,

15Cob/123/2015-196 a 15Cob/124/2015-196 rozsudok Okresného súdu Komárno z 29. apríla 2015 č. k. 4Cb/25/2014-146 potvrdil, uznesenie Okresného súdu Komárno zo 14. mája 2015 č. k. 4Cb/25/2014-173 v znení opravného uznesenia z 27. mája 2015 č. k. 4Cb/25/2014-177 potvrdil a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

7. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku poukázal na ust. § 219 ods. O. s. p. a konštatoval, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, ktorý odôvodňoval súčasne jeho vecne správne odôvodnenie. Na zdôraznenie správnosti z dôvodov napadnutých rozhodnutím odvolací súd poukázal na to, že v danom prípade mal žalobca v zmysle ust. § 120 ods. 1 O. s. p. povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom teda nepochybne mal predložiť a označiť také dôkazy, ktoré odôvodňujú ním uplatnený nárok na zaplatenie škody spôsobenej žalobcom vo výške 11 669,17 eur. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na ust. § 373 Obchodného zákonníka a dodal, že zákonnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody, ako aj zavinenie. Nepochybne dôkazná povinnosť pri uplatnení nároku na náhradu škody je na tom subjekte, ktorý tvrdí, že konaním protistrany došlo ku vzniku škody. Taktiež samotný rozsah škody zaťažuje dôkazným bremenom poškodeného.

8. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v konaní nepreukázal jednak protiprávne konanie žalovaného, nakoľko v priestoroch vo vlastníctve žalobcu pôsobil značne dlhý časový úsek, pričom žalobca za uvedené obdobie nepodnikol žiadne právne úkony, ktoré by naznačovali s prítomnosťou žalovaného v objekte patriacom žalobcovi, žalobca nesúhlasí. Taktiež, pokiaľ sa týka špecifikácie, kapitalizácie škody vzniknutej žalobcovi v tomto smere, žalobca neunesol dôkazné bremeno, pričom aj prípadná existencia fotografií z objektu, v ktorom malo dôjsť k škode bez možnosti porovnania fotografií z toho istého objektu z predchádzajúceho obdobia nedokazujú, že prípadná zmena v interiéri objektu bola spôsobená žalovaným a taktiež aj v prípade preukázania takejto zmeny činnosťou žalovaného nemožno bez ďalšieho konštatovať, že sa jedná o škodu. Žalobca sa v podanom odvolaní proti rozsudku v prevažnej miere zameriaval na skutočnosti súvisiace s právnym stavom nehnuteľnosti rozp. nebytových priestorov avšak tieto skutočnosti nie sú právne relevantné vo vzťahu k tomuto predmetu sporu.

9. Z obsahu podaného odvolania žalobcu proti uzneseniu, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, nevyplyva vecná argumentácia, ktorá by spochybňovala vecnú správnosť vydaného rozhodnutia, pričom nesprávne označenie účastníka konania na strane odporcu v predmetnom uznesení nie je dôvodom na jeho zrušenie, preto aj súd prvého stupňa vo veci vydal opravné uznesenie podľa ust. § 164 O. s. p., ktorým túto zrejmú nesprávnosť v označení odporcu odstránil. Odvolacie dôvody žalobcu proti opravnému uzneseniu taktiež odvolací súd nepovažoval za právne relevantné, nakoľko súdom určená 10-dňová lehota na zaplatenie súdneho poplatku v danom prípade plyní od nadobudnutia právoplatnosti opravného uznesenia, čím nedošlo k odňatiu lehoty žalobcovi na plnenie úhrady súdneho poplatku.

10. Žalovanému ako úspešnému účastníkovi odvolacieho konania odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko si tento trovy odvolacieho konania neuplatnil a zo spisu vyplýva, že mu iné trovy nevznikli.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, pretože súdy oboch stupňov nesprávnym procesným postupom znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). V dovolaní uviedol, že so žalovaným nikdy neuzavrel žiadnu zmluvu na užívanie priestoru v novej budove, t. j. novej Myčke. Žalobca vidí porušenie zákona v tom, že súd prvej inštancie si osvojil účelovú obranu žalovaného a postavil na roveň právnú hodnotu existujúcej zmluvy o nájme s akousi domnienkou o prechode užívacieho práva z tejto zmluvy bez jej zmeny na nový objekt. Žalobca poukázal, že nemohol vydať novú budovu žalovanému alebo hocikomu inému do nájmu na prevádzku Autoumyvárne, a to z dôvodov, že stavba nebola daná do užívania, stavba bola v tom čase vedená ako „Sklad“, a preto bolo možné len umožniť žalovanému skladovanie jeho zariadenia. Poukázal, že súd sa s týmito skutočnosťami nezaoberal a nevyjasnil podstatu pôvodného zadania stavby. Žalobca dodal, že súd tvrdenia žalovaného

(že žalobca rozkázal žalovanému, aby sa premiestnil do inej budovy; že konateľ žalobcu zamestnal u žalovaného príslušníka svojej rodiny; že žalobca odmietol zhotoviť novú zmluvu pre žalovaného na nové miesto s tým, že stačí stará zmluva) prijal iba na základe ich tvrdenia žalovaným a nepožadoval, aby žalovaný svoje tvrdenia aj dokázal. Žalobca uviedol, že daná situácia vznikla z toho, že žalovaný prestal užívať zmluvný priestor v starej budove preto, že nevytváral zisk. Verejne na dvore areálu požiadal konateľ žalovaného konateľa žalobcu, aby mu žalobca umožnil uskladniť jeho stroje v novej budove do doby, kedy bude vykonaná kolaudácia novej budovy a aby bol vybratý a mohol potom pokračovať v činnosti v novej budove, nepreruší platbu 500,-- eur mesačne, čo bude za skladné do doby, kedy bude budova skolaudovaná. Konateľ žalobcu s tým súhlasil, o čom v ten deň vyhotovil záznam s interným pokynom. Žalovaný ako svedkyňu nahlásil manželku konateľa žalovaného, ktorá nie je v žiadnom pracovnom pomere so žalovaným. Tá vypovedala o veciach, ktoré v rozhovore konateľov neodznili a o veciach, ktoré vôbec nejestvujú. Na druhej strane súd nepredvolal a nevypočul svedkov, ktorých navrhol žalobca. Žalobca bol náchylný, že po kolaudácii novej budovy zriadi zmluvu o nájme na novú Myčku so žalovaným. Žalovaný však pripravil stroje na prevádzku, osadil a upevnil do betónu a otvoril predné brány budovy a zahájil činnosť. Napriek výzve žalobcu v tejto činnosti pokračoval. Trvalo jeden a pol roka, pokiaľ sa situácia ustálila. Za tejto situácia prestala byť vôľa žalobcu na uzavretie zmluvy o nájme so žalovaným. V doplnení dovolania žalobca poukázal aj na to, že súdy neaplikovali ust. § 1 až § 3, § 5, § 45 ods. 1, § 100 ods. 1, § 118 ods. 1 a 2, 120 ods. 1 O. s. p., bolo porušené právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na riadne odôvodnenie rozhodnutia a že rozhodnutie je prekvapivé. Žalobca navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

12. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že v prípade § 1 až § 3 O. s. p. žalobca neuviedol, v čom konkrétne neboli aplikované, a preto sa k týmto nie je možné vyjadriť; v súvislosti s § 5 O. s. p. žalovaný poukázal na ods. 2 predmetného ustanovenia a uviedol, že súd prvej inštancie žalobcu detailne poučil o jeho procesných právach a povinnostiach, ako aj k hmotnoprávnym podmienkam uplatneného nároku, a to napriek tomu, že mal svojho poradcu; k žalobcom namietanému porušeniu § 45 O. s. p. žalovaný uviedol, že svedkov navrhol žalovaný, pričom žalobca žiadal upustiť od ich výsluchu; v súvislosti s § 100 ods. 1 a § 118 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. je žalovaný presvedčený, že súd prvej inštancie tieto ustanovenia dôsledne aplikoval, keď súd žalobcu upozorňoval na jeho dôkazné povinnosti; k § 120 ods. 1 O. s. p. žalovaný uviedol, že i toto ustanovenie bolo aplikované a vzhľadom na stanovisko žalobcu nepovažoval súd za potrebné pre rozhodnutie vo veci realizáciu ďalších dôkazov, ktoré nikto z účastníkov nenavrhol. Argumentácia žalobcu, týkajúca sa nájomných zmlúv, ktorá je uvedená v dovolaní, nie je akceptovateľná, keďže on sám v priebehu konania zdôrazňoval potrebu zamerať pozornosť na platnosť nájomných zmlúv, a práve preto sa súd prvej inštancie musel s jeho argumentmi vysporiadať. Žalobca bol súdom poučený, napriek tomu žiadne dôkazy nenavrhol. Jeho argumentácia uvedená v dovolaní nezodpovedá priebehu konania na súde prvej inštancie a je v rozpore s obsahom zápisníc o jednotlivých pojednávaniach. Súd prvej inštancie neporušil právo žalobcu na spravodlivý proces, ale ani právo na predvídateľnosť rozhodnutia. Žalobca sa mal možnosť vyjadriť k dokazovaniu i k právnej stránke na každom pojednávaní, na pojednávaní konanom 8. apríla 2015 výslovne na výzvu súdu uviedol, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania, bol náležite poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p. a výslovne žiadal svojmu návrhu vyhovieť. Súd prvej inštancie svoj rozsudok rozsiahlo a pedantne zdôvodnil, postupoval v súlade so zásadou vyplývajúcou z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Odvolací súd sa s rozsudkom súdu prvej inštancie stotožnil. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné podľa § 448 C. s. p. zamietol a žalobcu zaviazal k náhrade trov konania.

13. K vyjadreniu žalovaného zaslal stanovisko žalobca, v ktorom uviedol ďalšie argumenty, týkajúce sa zmluvy o nájme, spotrebe vody a elektrickej energie, ako aj argumenty týkajúce sa vzniku užívacieho práva k budove - kolaudácii. Uviedol tiež, že nikdy neudával, že neexistencia zmluvy o nájme tvorí priamu príčinnú súvislosť so vznikom škody, ktorá je predmetom žaloby. Samotná neexistencia záväzkového vzťahu teda ešte neznamená príčinnú súvislosť. Tá nastala ako následok konkrétneho konania žalovaného a konanie je rozpísané v spisoch. Pred žalobou žalobca písomne vyzval žalovaného, aby bol účastný pri konštatácii, čo patrí do okruhu vzniku škody z konania žalovaného a taktiež vyzval

pri preukázaní nákladov na ich odstránenie, no žalovaný neprejavil záujem. Rozpis jednotlivých položiek, tvoriacich náhradu za škodu a ich cenu žalobca dal do žaloby vo veci. Záverom opäť navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozsudky odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil a rozhodol v prospech žalobcu.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), po zistení, že dovolanie podal včas riadne zastúpený dovolateľ, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

15. Dovolací súd pred tým, než pristúpil k preskúmaniu prípustnosti dovolania žalobcu, skúmal, či je dovolanie odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. či dovolateľ vymedzil dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

16. Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

17. Dovolací súd je pri rozhodovaní o dovolaní viazaný jednotlivými dovolacími dôvodmi tak, ako ich dovolateľ vymedzil vo svojom dovolaní (§ 440 CSP).

18. Viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi je úzko spätá s uplatňovaním dispozičného princípu, ako jedného zo základných princípov sporového konania (čl. 7 CSP). Pokiaľ ide o dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, dispozičný princíp je obmedzený podmienkami a obmedzeniami vyplývajúcimi z výnimočnosti (mimoriadnosti) tohto opravného prostriedku. V tomto smere je zásadnou aj požiadavka povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní. Zmyslom povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (ktoré v sebe zahŕňa povinnosť spísať dovolanie advokátom) je, vzhľadom na náročnosť tohto procesného úkonu vyžadujúceho právnické vzdelanie, vytvorenie procesného filtra na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečenie toho, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti, vrátane uvedenia a konkretizovania dôvodov, pre ktoré sa rozhodnutie odvolacieho súdu napáda.

19. Dovolateľ prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania právne vymedzil tým, že súdy oboch stupňov nesprávnym procesným postupom znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Za naplnenie nesprávneho procesného postupu, znemožňujúcemu žalobcovi uskutočňovať jemu opatriace procesné práva uviedol žalobca, že súdy postavili na roveň právnu hodnotu existujúcej zmluvy o nájme s domnienkou o prechode užívacieho práva z tejto zmluvy o nájme bez zmeny na nový objekt. Rovnako vzal do úvahy svedecké výpovede aj rodinných príslušníkov žalovaného, ktoré neboli ničím dokázané. Žalobca žalovanému umožnil len uskladniť jeho stroje v novej budove, a to doby, kedy bude vykonaná kolaudácia novej budovy, pričom platil žalobcovi 500,-- eur mesačné ako za skladné. Dovolací súd konštatoval, že dovolanie žalobcu spĺňa náležitosti vyžadované Civilným sporovým poriadkom.

20. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

21. Vo vzťahu k námietkam dovolateľa, že súdy nedostatočne vykonali dôkazy, resp. tieto nehodnotili vo vzťahu k stranám sporu a ich významu k základnej prejudiciálnej otázke vzniku nájomnej zmluvy na inom mieste v areály dovolateľa, dospel dovolací súd, že právo žalobcu - dovolateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd na spravodlivé súdne konanie bolo poručené.

22. Dovolací súd za takéto porušenie považuje:

a/ že vykonal dokazovanie o uzatvorení zmluvy o nájme nebytových priestorov na základe svedeckých

výpovedí, bez predloženia platnej zmluvy o nájme nebytových priestorov. Tým porušil zákon č. 116/1990 Zb. v znení zmien a doplnkov o nájme a podnájme nebytových priestorov, ktorý v § 3 vyžaduje pre platnosť nájmu nebytových priestorov písomnú formu, pričom musí obsahovať predmet a účel nájmu, výšku a splatnosť nájomného, spôsob jeho platenia, čas, na aký je uzatvorená. Ak zmluva o nájme nebytových priestorov nemá písomnú formu a náležitosti podľa § 3 ods. 3 zákona o nájme a prenájme nebytových priestorov, tak takáto zmluva je neplatná (§ 3 ods. 4).

Zákon neumožňuje konvalidovať jej neuzavretie v písomnej forme a chýbajúcich obligatórnych náležitostí svedeckými výpoveďami, resp. že zmluva o nájme iných nebytových priestorov v inej budove, aj keď v tom istom areáli, to právne dostatočne pokrýva. Teda žalovaný porušil zákon, keď začal prevádzkovať svoju živnosť bez riadne uzatvorenej nájomnej zmluvy.

b/ Súd ako prvoinštančný, tak aj odvolací, vyvodili zo svedeckých výpovedí záver, že k zmluve o nájme nebytových priestorov došlo. Nezaoberali sa dôkladne svedeckými výpoveďami, resp. ich vypočutie bolo zbytočné, lebo svedecké výpovede nemôžu nahradiť písomnú zmluvu o nájme nebytových priestorov.

c/ Oba sudy konštatovali, že žalobca v konaní nepreukázal protiprávne konanie žalovaného a samotný rozsah škody. Za naplnenie predpokladov vzniku škody sa vyžaduje protiprávny delikt, škoda, príčinná súvislosť medzi právnym deliktom a škodou. Pri posudzovaní predpokladov náhrady škody musia sudy postupovať podľa úpravy vyplývajúcej z úpravy náhrady škody v Obchodnom zákonníku X diel, 3. oddiel, § 373 a nasl., § 757 OBZ. To znamená, že povinnosť nahradiť škodu sa primárne vzťahuje na škodu, ktorá vznikla porušením povinnosti zo záväzkovo-právneho vzťahu a primerane aj pri škode spôsobenej porušením zákonnej povinnosti.

Sudy spochybnili výšku škody bez dôkazov produkovaných žalovaným alebo zo znaleckého posudku znalca.

23. Dovolací súd poukazujúc na vyššie uvedené pochybenia súdov nižšieho stupňa dospel k názoru, že v konaní na súde prvej inštancie, ako aj na súde odvolacom, došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, a preto dovolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno z 29. apríla 2015, č. k. 4Cb/25/2014-146, ako aj rozsudok Krajského súdu v Nitre z 26. apríla 2016, č. k. 15Cob/122/2015-196 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/25/2014-146 zo dňa 29. apríla 2015 zrušil podľa ust. § 449 ods. 2 CSP a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pričom tento súd rozhodne aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.